

Posudek diplomové práce Bc. Evy Halanové

Čeština jako cizí jazyk u mluvčích s mateřským jazykem španělština

Diplomová práce Evy Halanové se dotýká podstatné otázky faktorů, které ovlivňují osvojování jazyka nerodilými mluvčími. Autorka se věnuje oblastem, kterým v kontextu češtiny jako cizího jazyka zatím nebylo věnováno dost pozornosti: soustřeďuje se na skupinu mluvčích s mateřským jazykem španělštinou a zkoumá vybrané faktory kulturní a faktory spojené s osobností žáka, jeho motivací a individuální životní zkušeností. Jako výzkumné metody volí polostrukturovaný rozhovor a analýzu projevu respondentů.

Autorka mj. opodstatněně poukazuje na skutečnost, že též mateřský jazyk nemusí být spojen s touž kulturou a že odlišnost „mateřské“ kultury může ovlivňovat proces osvojování jazyka. Za zajímavé pokládám i autorčiny podněty směřující k neverbální komunikaci a různým pragmatickým faktorům, jako je např. míra formálnosti či problematika oprav při komunikaci učitele a žáka. V teoretických částech práce oceňuji autorčiny terminologické rozvahy a její snahu shromáždit dostupná vymezení různých pojmů a pro výzkum vybrat pojetí nejvhodnější (srov. např. termín nemateřský jazyk či rozvahu o rozhovoru a interview). Pokud jde o vlastní autorčin výzkum, kladně hodnotím, že ho autorka pečlivě připravila a popsala: oceňuji promyšlenost struktury rozhovorů i formulaci otázek, zvážení množství okolností i provedení předvýzkumu. Respondenti byli řádně informováni a je zachována jejich anonymita. Pozitivem také je, že autorka si je vědoma omezení, která jsou s tímto typem výzkumu spojena (srov. mj. diskusi v závěru). Pro zpracování nahrávek autorka zvolila vhodný způsobu přepisu, který pro potřeby svého výzkumu odpovídajícím způsobem upravila. Zpracování obsahu rozhovorů i analýza ukázek projevů respondentů jsou přiměřené, uspořádané, autorka v nich vhodně poukazuje na některé zajímavé jevy a souvislosti, jimž by bylo dobré případně věnovat další výzkum. Závěr práce mohl být podrobnější a mohl shrnout a prodiskutovat detailněji autorčina zjištění. Autorka se také mohla odvážit systematictějšího usouvztažnění poznatků získaných obsahovou a jazykovou analýzou.

Diplomová práce je přehledně a logicky členěna, výklad je srozumitelný, objevují se však bohužel pravopisné a grafické nedostatky. Zejména v úvodní teoretické části se asi projevuje nedostatek času či sil při závěrečné redakci textu – tato část obsahuje značné množství pravopisných (především interpunkčních) i grafických nedostatků, a to v textu i (zejména) v poznámkách. Občas by bylo bývalo dobré jiné řazení informací (srov. např.

odstavec o učitelské praxi v kap. 1 o současném stavu zkoumání), občas mohlo být přesněji odkazováno na zdroje.

Diplomová práce Evy Halanové splňuje požadavky kladené na práce diplomové, **doporučuji** ji k obhajobě. Po zvážení výše uvedených kvalit i nedostatků navrhuji hodnocení velmi dobře.

doc. PhDr. Lucie Saicová Římalová, Ph.D.
vedoucí diplomové práce